

EBEM ISO ETIÑ EBAÑA UFEN JUDAH

Isaiah 5:1-30

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 349

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ndien mmọ eyeduk ke aba itiat, ye ke ndudu isọñ, ebaña ndik Jehovah, ye ubom ubọñ esie, ke ini enye adahade ke enyọñ ndidikhe isọñ” (Isaiah 2:19).

I Iñwañ-Vine Abasi

1. Eketọ iñwañ-vine Abasi ke enyọñ mbiri enyuñ etim ebọk enye ke ima, Isaiah 5:1, 2; Psalm 80:8, 9, 15
2. Abasi ama ebet eti mfri, edi iñwañ-vine ama akabare oñwum ọbọruduk, Isaiah 5:3, 4; Jeremiah 2:21
3. Abasi ama ebere ndibiat iñwañ-vine oro, Isaiah 5:5,6; Psalm 80:12, 13
4. Iñwañ-vine Abasi emi ekedi ufọk Israel, ñko Judah ekedi eto inemesit, Isaiah 5:7

II Nsobo Mme Idiọk Owo

1. Ebere isuñi ye nditaha enọ edisin esit ke ñkpọ owo, Isaiah 5:8-10; Exodus 20:17; Habakkuk 2:9; Luke 12:15; Ñwed Mbon Colossae 3:5
2. Edikpa mmin ama ọdọk osim iso Abasi, Isaiah 5:11-13, 22, 23; Leviticus 10:9; Mme Ñke 20:1; 23:29-31; Luke 21:34; Ñwed Mbon Rome 13:13
3. Hell otim atara ndibọ mme idiọk owo, Isaiah 5:14
4. Mme anam-idiọk ye mbon ntañ-idem ema eduk ke ikpe, Isaiah 5:15, 17-21; Mme Ñke 16:18; 21:4; Luke 1:52; 1 John 2:16; Malachi 4:1

III Mme Ubiere-Ikpe Abasi

1. Abasi mme udim eyekoñ ke ikpe, Isaiah 5:16; Eriyarare 20:11-15
2. Abasi ama enyene ọyọhọ ntak ndikpe ikpe ye Nditọ Israel, Isaiah 5:24, 25
3. Abasi ama ada mme idut ke nsan-nsan nte ñkpọ ubierikpe, Isaiah 5:26-30.

SE EKPEPDE EBAÑA

“Mmowuk enyọñ ye isọñ, nte edi ntiense ebaña mbufo mfin emi; mmada uwem ye mkpa, edidiọñ ye isuñi, nnim fi ke iso; mek uwem, ndien, man afo ye nditọ fo edu uwem” (Deuteronomy 30:19). Abasi ọkọhọ Nditọ Israel etop emi, edi, koro Jesus edide eyen-erọñ emi “ekewotde toto ke eritọhọ ererimbot,” ke ntre etop emi enyene kpukpru owo ke ofuri ererimbot. Usuñ ndiduk ke Heaven eberede ọhọ kpukpru owo. Kpa nte Nditọ Israel ekenyenede ndimek ke idem mmọ, me mmọ eyenam ñkpọ enọ Abasi, me idinamke, ntre owo kiet-kiet enyene ndibiye ke idem esie me ndimek nsinsi uwem, me nsinsi mkpa. Owo emi oyomde ndiduñ ke nsinsi ke Obio Abasi enyene ndiyom erinyaña Abasi onyuñ odu uwem nte ikọ Abasi etemedede, ke ini enye odude ke ererimbot. Owo kiet-kiet akama usuñ nsinsi uwem esie.

Iñwañ Abasi

“Yak nda ndien ikwọ ufan mi eke abañade iñwañ-vine esie, ñkwọ nnọ ufan mi. Ufan mi ekenyene iñwañ-vine ke obot mbiri” (Isaiah 5:1). Obot mbiri oro idighe efen ke ebete Canaan, Isọñ Eñwọhọ emi ekenọde nditọ Israel emi ekedide ifin emi Abasi akanamde mmọ ebọhọ ọkpọsọñ ukut nditọ Egypt. Mme itiat emi, kpa mme idut emi ekedide mme okpono-ndem emi ekeduñde ke Canaan mbemiso Nditọ Israel edisim do, ema etañ mmọ efep oto ke odudu Abasi ke ini Nditọ Israel edade isọñ oro ke udeme mmọ. Okpono-ndem emi ọkọsuhọde ke isọñ emi Abasi ọkọhọde Israel ọkọsuhọ koro Nditọ Israel eketrede ndinim kpukpru ibet Abasi.

Abasi ama ada Akpanikọ ọbọp ọkọ akanade iñwañ-vine Esie mbak idut mme okpono-ndem ekubiat mme ñkpri mfri Esie. “Ndien ama ekem, edieke afo mudutreke ndikop uyo Jehovah Abasi fo, ke nditim nnim kpukpru mme ewuhọ Esie, emi ami ñwukde mfin emi, Jehovah Abasi fo eyefori fi akan kpukpru mme idut ke ererimbot: ... Jehovah eyeda mme asua fo eke edahade eda eñwana ekọñ ye afo, onim fi ke iso asuan mmọ: mmọ eyewọñọ ekọñ ye afo ke usuñ kierakiet, edi ke usuñ itiaba ke mmọ edifeñe ke iso fo” (Deuteronomy 28:1, 7).

Ema ebọp enyọñ-ukpeme (tower) ke ufọt iñwañ Abasi. Ekesebọp mme enyọñ-ukpeme (tower) ke ini oro nte ebiet ubọhọ ke ini ekọñ, me ke ini ñkpọ-ntibe. Ema ebọp mme enyọñ-ukpeme (tower) emi okoñ idaha man ke ini ekpeme-obio etiede ke enyọñ esie, enye okpokut ke ini mme asua edide. Ema ebọp mme enyọñ-ukpeme (tower) emi ọsọñ nte ekemedede ndibiọñọ asua emi oyomde ndikan enyene-iñwañ. Obio Jerusalem ye itie-ukpono (temple) Abasi ema ekabare ata eti itie-ubọhọ ọnọ Nditọ Israel akpan-akpan ke ini emi mmọ ekekponode Abasi ke ofuri esit, ye ukpọñ, ye odudu mmọ. (Kot Isaiah 37:14-23, 33-36).

Abasi ama ọdọhọ Nditọ Israel ete ke mmọ edi iñwañ-vine Imọ, ñko ke mbon Judah edi eto inemesit Abasi. Abasi ama enyene unen ndidori enyin ke eti idọk oto ke ọkpọsọñ utom emi Enye akanamde, ñko edieke Nditọ Israel ekpekenamde ñkpọ enọ Abasi ke ofuri esit mmọ, ekpekekut utọ idọk oro.

“Emetọ mmọ ke ufọk Jehovah; mmọ eyesiaha ke okure Abasi nnyin. Eyesuk ekọri ke usọñ” (Psalm 92:13, 14). Abasi ama otim ọtọ mmọ. “Ndien Ami ñkọtọ fi ata vine, ata akpan mkpasip.”

Ikwọ Eke Abañade Ubierikpe

“Nsinam ndien afo akabarede edi idiọk eyen vine idut ọnọ mi?” (Jeremiah 2:21). Ikwọ Isaiah ke abañ ubierikpe owut ete ke Abasi ama anam kpukpru se akpanade nte anam man iñwañ-vine esie oñwum nti mfri; edi ke ini osimde idọk, Enye ama okut ete ke iñwañ-vine okoñwum ọbọruduk ikpọñ-ikpọñ. Kpukpru Nditọ Israel ema esin ndinam ñkpọ nnọ Abasi. Edi mmọ ekemek ndibure ke idiọk-ñkpọ nnyuñ mkpono ndem, ke ntak oro mmọ ekenyene ndisobo ye nnen-nnen iyaresit ye ubierikpe Abasi. Nditọ Israel ema efiọk ete ke Heaven enyene mmọ emi enamde ñkpọ Abasi ke ofuri esit akpanikọ, ke ererimbot emi, ñko ke hell edi akpatre itie ọnọ mmọ emi minamke akpanikọ inọ Abasi enyuñ eyọhọde ye uwem idiọk-ñkpọ; edi ediwak Nditọ Israel ema emek ndika iso ke idiọk-ñkpọ. Nte owo ekeme ndikere mbaña mbumek eke ọkpọdiọkde akan emi?

Nso ke ekenyene ndinam ye iñwañ-vine emi mikoñwumke mfri? Abasi ama ebem iso etiñ ete ke eyedibede ọkọ ukpeme esie, ndien iñwañ-vine eyedi se etade, ñko ke eyenyuñ ewuri mme ibibene esie ndien eyedighi enye. Abasi ama ọbọ Nditọ Israel mme edidiọñ Esie ndien ema esọsọp esuan mmọ edọñ ke mme ituñ ererimbot mbinañ. Abasi ama omum edim akama ndien ikebigbike ediye obio oro ama akabare edi nsat eto, ndien mikpekedighe ke ntak mbọm ye ediomi Abasi, ekpekesọhi Nditọ Israel efep. Abasi ama ebe ke anditiñ ntiñ-nnim ikọ etiñ ndusuk idiọk-ñkpọ emi Nditọ Israel ekeduede ọnọ mmọ, ndien ekpededi ata owo eneni ekeme ndinyime ete Abasi ama enyene ntak ndinọ mme anana uteñe Abasi emi ufen emi ọkọsọñde ntem.

Mme Ukpuhọre Ndise

Ikọ ndise emi anditiñ ntiñ-nnim ikọ ọnọde ke ini emi abañ Nditọ Israel enyene ndik eti-eti owo ndikot mme ndikop. Abasi akpakam anam ufen kiet emi edi ọyọhọ ntọt ọnọ kpukpru mme anam-idiọk ndifehe mbọhọ iyaresit Ọkpọsọñ Abasi nnyuñ ñkabare nnam ñkpọ odu-uwem Abasi akpanikọ ke ofuri esit.

Kabare kpọñ ndise Nditọ Israel edi se Mmọ-oko (Gentile), ndien ndise mfin emi eyedi ukem-ukem ye eke ini oro. Ke idak mfọn emi, Spirit Abasi ke ananam utom ke otu Mmọ-oko (Gentile). Abasi anam kpukpru ñkpọ ndinyaña kpukpru owo, edi Abasi okobot owo ke usuñ eke owo ekemedede ndimek se enye amade, ntre ke enye ọnọ owo ukeme ndimek nsinsi uwem me nsinsi mkpa. Abasi ama anam kpukpru ñkpọ ke ofuri odudu Esie ndinam nditọ owo ekabare esit; edi ke ofuri emi mmọ ke esesin ikot mbọm

Esie. Mme ubierikpe oro Abasi eketiñde abaña Nditọ Israel emi ekesoñde ibuoť eyedoro Mmọ-oko (Gentile) emi etrede ndikabare esit ñkpọñ idiọk-ñkpọ mmọ nnyuñ mbọ mfọn Abasi nsin ke esit mmọ.

Ibuk

Abasi ama etiñ isuñi abaña Nditọ Israel emi ekesinde esit ke ñkpọ owo, edi ubierikpe idiọk-ñkpọ Nditọ Israel ikosioho idiọk-ñkpọ ifep ke ererimbot. Mme owo ke esuk esesin esit ke ñkpọ owo, ndien Abasi ke osuk okokop mfuhọ ke abaña idiọk-ñkpọ emi ukem nte eke akpa. Jesus ama etiñ ọnọ otu owo Esie ete “Etim ekpeme idem mbufo ke kpukpru oruk erisin esit ke ñkpọ owo: koro owo enyene se enyenyene, uwem esie isineke enye ke ubọk” (Luke 12:15). Ererimbot esiwak ndidomo uforo owo oto ke inyene esie ye se enye anamde ke ererimbot, edi Abasi odomo uforo owo oto ke se enye enyenede ke ñkañ spirit ye idaha emi enye osimde. Akwa ukpuhọre odu.

Idiọk-ñkpọ ibuk efen emi Abasi asuade mfin emi nte akasuade ke eyo Nditọ Israel edi idiọk-ñkpọ edikpa mmin. Ibat owut ete ke mme owo ebiat \$9,000,000,000 ke isua ke mkpọsoñ mmin, emi minamke ufọn inyuñ inyeneke udori, edi onyuñ edide idiọk mbumehe. Ediwak ufọk, ñkpri nditọ etie biọñ koro ete me eka, me mmọ mbiba ebiatde okuk emi ekpedade ekama ufọk ke mkpọsoñ mmin ye ke nditaha. Mme owo emi ewakde ekan million ita ke America ikemeke ndikpọñ mmin. Ediwak eken edi nta mme ọñwọñ mmin emi mmin otimerede mmọ ibuoť onyuñ adade unọmọ ye mkpa ọsọk ekese owo ke mme ikpọ ọkpọ-usuñ nnyin. Ikọ Abasi emi akananam mikpuhu etiñ se idide utip mme akpa mmin: “Udu, ye eriyuhọ mmin, ye otime-otime ido, ye mme ido eke etiede ntre; mọdọhọ mbufo, kpa nte mma ñkebebem iso ndọhọ, nte mmọ emi enamde oruk ido eke etiede ntem ididaha Obio Ubọñ Abasi inyene” (Ñwed Mbon Galatia 5:21).

Enam Hell Atara Okpon

Idiọk-ñkpọ nditọ owo okpon eti eti onyuñ atara oro ekesin Abasi etiñ ntem ebe ke anditiñ ntiñ-nnim ikọ: “Mmọdo obio-ekpo okponde udọñ aka iso, onyuñ añañaade inua esie akaha; ndien ubọñ mmọ, ye uwak mmọ, ye iwok mmọ, ye owo eke ebrede ke esit, esuhọre” (Isaiah 5:14). Ikanamke hell inọ owo, edi ekebeñe enim, “enọ Satan ye mme angel esie” (Matthew 25:41). Etiñ ntem ete, nte ededi, owo emi amade ndidu uwem nte Satan odude, ke enye eyeyuhọ ke utip eke Satan ọnọde. “Ñkpọ-eyen utom idiọk-ñkpọ edi mkpa” (Ñwed Mbon Rome 6:23). “Edi ama edi mbon esit ndik, ye mmọ emi minimke ke akpanikọ, ye mmọ emi emade mbubiam ido, ye mme owot owo, ye mbon use, ye mbia idiọñ, ye mme okpono ndem, ye kpukpru mme osu nsu, udeme mmọ eyedu ke akwa mkpọdiọhọ emi asakde ye ikañ ye brimstone, emi edide udiana mkpa” (Eriyarare 21:8).

Ekeme ndikut ukem-ukem idiọk-ñkpọ Nditọ Israel añaña-añaña ke otu mme owo mfin emi. Kpa nte Abasi ekebierede ikpe ọnọ Nditọ Israel ke abaña idiọk-ñkpọ mmọ, Enye eyenọ ubierikpe ke abaña idiọk-ñkpọ emi odude ke esit ye uwem Mmọ-oko (Gentile) emi mikabakere esit. “Mmọdo ntem ke ndinam ye afo, O Israel: Koro nyenam emi ye afo: tim idem man osobo ye Abasi fo, O Israel” (Amos 4:12). Abasi onyuñ afiak ọdọhọ kpukpru owo ete: “Mek uwem, ndien, man afo ye nditọ fo edu uwem” (Deuteronomy 30:19).

MME MBUME

1. Anie ekedi iñwañ Abasi?
2. Ke nso usuñ ke Abasi ekekpeme iñwañ-vine Esie?
3. Nso ke ekeda edomo ye enyoñ-ukpeme (tower) emi anditiñ ntiñ-nnim ikọ eketiñde abaña?
4. Nso ke Abasi okokut ke ini Enye okoyomde mfri oto iñwañ-vine Esie?
5. Nso ikotibe ye iñwañ-vine Abasi? Ntak?
6. Didie ke Israel ekebọ ufen ke ntak edisin esit ke ñkpọ owo?
7. Nso ke Abasi etiñ abaña edikpa mmin?
8. Nso edi ntak emi hell atatde inua esie?